

КОМІСІЯ З РЕГУЛЮВАННЯ АЗАРТНИХ ІГОР ТА ЛОТЕРЕЙ

РІШЕННЯ

15. 04. 2021

Київ

№ 155

Про затвердження експертного висновку до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (щодо превенції гемблінгу (лудоманії) та попередження ігрової залежності) (реєстр. № 5207-2 від 18.03.2021)

Розглянувши проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (щодо превенції гемблінгу (лудоманії) та попередження ігрової залежності) (реєстр. № 5207-2 від 18.03.2021), внесений народним депутатом Тимошенко Ю., надісланий листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 01.04.2021 № 13662/1/1-21 до листа Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 29.03.2021 № 04-32/10-2021/109449 та позиції, що надійшли листами Міністерства юстиції України від 07.04.2021 № 14903/4694-4-21/8.1.3 (вх. від 07.04.2021 № 341/5), Міністерства фінансів України від 07.04.2021 № 26120-01-10/11247 (вх. від 07.04.2021 № 343/5), Міністерства освіти і науки України від 06.04.2021 № 1/11-2347 (вх. від 06.04.2021 № 338/5) та Міністерства охорони здоров'я України від 10.04.2021 № 16-14/11091/2-21 (вх. від 12.04.2021 № 353/5), відповідно до пункту 1 частини першої статті 8 Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», абзацу другого підпункту 1 пункту 4 Положення про Комісію з регулювання азартних ігор та лотерей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 891, Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей вирішила:

1. Затвердити експертний висновок до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності

щодо організації та проведення азартних ігор» (щодо превенції гемблінгу (лудоманії) та попередження ігрової залежності) (реєстр. № 5207-2 від 18.03.2021), що додається.

2. Департаменту методології забезпечити повідомлення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики та Кабінету Міністрів України.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову КРАІЛ Рудого І. Т.

Голова

Іван РУДИЙ

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення КРАІЛ

Протокол 43 засідання
КРАІЛ від 15.04.2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей

15.04.2021 № 155

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (щодо превенції гемблінгу (лудоманії) та попередження ігрової залежності) (реєстраційний № 5207-2 від 18.03.2021)

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (щодо превенції гемблінгу (лудоманії) та попередження ігрової залежності) (реєстраційний № 5207-2 від 18.03.2021) (далі — проект Закону), внесений на розгляд Верховної ради України народним депутатом України Ю. Тимошенко.

Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей, в межах компетенції, розглянула проект Закону спрямований на вирішення питання врегулювання на законодавчому рівні проблеми превенції гемблінгу.

Метою прийняття даного проекту Закону є внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» № 768-ІХ від 14 липня 2020 року (далі — Закон) для уточнення на законодавчому рівні вимог до розташування залів гральних автоматів та букмекерських пунктів, а також врегулювання аспектів, пов'язаних з рекламою азартних ігор, що сприятимуть превенції гемблінгу та зниженню кола осіб, що страждають на ігрову залежність.

Проектом Закону передбачено встановлення вимог до реклами азартних ігор та/або організаторів азартних ігор, будь-якої іншої діяльності з рекламування азартних ігор та/або організаторів азартних ігор, знаків для товарів і послуг; уточнити зобов'язання банку щодо обмежень стосовно осіб, які провадять діяльність у сфері організації та проведення азартних ігор в мережі Інтернет з порушенням вимог Закону; уточнити вимоги до розташування залів гральних автоматів та букмекерських пунктів відносно приміщень закладів освіти та затвердження Порядку превенції гемблінгу.

Підтримуючи загальне спрямування проекту Закону, вважаємо за доцільне

висловити щодо його змісту ряд зауважень та пропозицій.

Розробником проекту Закону пропонується викласти пункт 10 частини першої статті 1 у такій редакції «відповідальна гра — базовий принцип організації та проведення азартних ігор, який передбачає здійснення організаторами азартних ігор дій, спрямованих на надання допомоги особам, що страждають гемблінг-залежністю (лудоманам), заходів щодо попередження та мінімізації негативних наслідків від участі фізичної особи в азартній грі, зокрема, інформування гравця про потенційні ризики, з якими він може стикнутися під час участі в азартних іграх, а також комплексу заходів, спрямованих на організацію самообмежень і самоконтролю для гравців, надання допомоги людям, що страждають від гемблінг- залежності (лудоманії), у тому числі шляхом обмеження таким особам доступу до гри, попередження участі в азартних іграх неповнолітніх тощо;».

Проте низка положень пункту 10 не відповідає принципу правової визначеності, який передбачає, перш за все, ясність та недвозначність викладення правових приписів, відсутність внутрішніх суперечностей у нормативно-правовому акті та узгодженість з іншими законами. Це стосується застосування таких термінів, зміст яких не визначений або допускає різні тлумачення : «Гемблінг» , «гемблінг-залежні» .

Розробником проекту Закону у пункті 2 пропонується пункт 54 статті 1 Закону доповнити інформацією щодо можливості надання заяв представників громадських організацій, що надають допомогу лудоманам та здійснюють заходи щодо попередження та мінімізації негативних наслідків від участі фізичної особи в азартній грі, але далі у нормах проекту Закону жодного разу не згадує про таку можливість. Так, у статті 16 Закону встановлено механізм та процедуру самообмеження та обмеження. Процедура обмеження не передбачає можливості подання заяв від представників громадських організацій.

Враховуючи зазначене пропонуємо пункт 54 статті 1 Закону залишити у чинній редакції, або доповнити статтю 16 Закону відповідними умовами.

Запропонована розробником у пункті 3 проекту Закону редакція пункту 12 частини першої статті 8 Закону запроваджує «Реєстр самообмежених осіб» . Разом з цим, поза межами правового регулювання залишаються питання щодо порядку його ведення, порядку включення інформації, внесення змін до такого реєстру, виключення інформації, статус реєстру, а також суб'єктів уповноважених на відповідні дії щодо цього реєстру. Крім того, Законом вже передбачено ведення «Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь у азартних іграх» .

Статтю 11 Закону, редакція якої змінюється у пункті 4 проекту Закону, пропонуємо залишити у чинній редакції, оскільки відповідно до частини другої статті 25 Закону України “Про інформацію” журналіст має право

безперешкодно відвідувати приміщення суб'єктів владних повноважень, відкриті заходи, які ними проводяться, та бути особисто прийнятим у розумні строки їх посадовими і службовими особами, крім випадків, визначених законодавством. Стосовно інших зацікавлених осіб, що можуть брати участь у відкритих засіданнях Уповноваженого органу, то така можливість має бути встановлена спеціальними законами.

Розробником проекту Закону пропонується частину четверту статті 25 Закону викласти у наступній редакції: «Банк, що здійснює банківську діяльність в Україні, або платіжні системи, що діють на території України, зобов'язані на вимогу Уповноваженого органу відмовляти у прийманні платежів на користь осіб, які за допомогою онлайн систем надають доступ до азартних ігор на території України без наявності відповідної ліцензії».

Запропонована розробником проекту Закону норма у редакції пункту 5 проекту Закону звужує коло осіб, на яких поширювались вимоги такої норми у чинній редакції. Крім того, пояснювальна записка до проекту Закону не містить обґрунтування, як щодо вказаних вище змін стосовно осіб на користь яких здійснюються платежі, так і стосовно обставин із-за яких банк або платіжні системи зобов'язані відмовляти у прийнятті платежів.

Так, у разі викладення норми у новій редакції, стосовно зобов'язання Уповноваженого органу надавати вимоги банкам або платіжним системам щодо відмови у прийманні платежів на користь осіб, які проводять діяльність без відповідної ліцензії, існує ризик невиявлення (невстановлення) відносин між банком та клієнтом (володільцем рахунку) або платіжними системами та клієнтом. Оскільки можливі клієнти банку або платіжної системи не матимуть відповідної ліцензії на провадження діяльності з організації та проведення азартних ігор, то Уповноважений орган не матиме, ані інформації щодо діяльності таких суб'єктів господарювання, ані правових підстав отримати таку інформацію у межах повноважень встановлених Законом

Пояснювальна записка до проекту Закону не містить жодного обґрунтування щодо необхідності внесення змін запропонованих розробником проекту Закону у пункті 7, викладаючи у новій редакції статтю 22¹ розділу XI Прикінцевих та перехідних положень.

Запропонована розробником проекту редакція статті 22¹ розділу XI Прикінцевих та перехідних положень Закону містить низку положень, що не відповідають принципу правової визначеності, яка передбачає, перш за все, ясність та недвозначність викладення правових приписів, відсутність внутрішніх суперечностей у нормативно-правовому акті та узгодженість з іншими законами.

Разом з тим пропонуємо в тексті проекту закону слова «навчальні

заклади» в усіх відмінках замінити словами «заклади освіти» у відповідному відмінку.

Запропоновані розробником проекту Закону зміни у пункті 8 у вигляді доповнення новим пунктом 10 розділу XI Прикінцевих та перехідних положень до чинного з 13.08.2020 Закону недоцільні у такій формі, оскільки строк виконання вказаних доручень вже минув.

Узагальнюючий висновок

Проект Закону України Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (щодо превенції гемблінгу (лудоманії) та попередження ігрової залежності (реєстраційний № 5207-2 від 18.03.2021) може бути прийнятий за основу з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.